

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 41 PŽ-822/2020-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
|
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Gorane Aralice Martinović, sutkinje izjaviteljice i Maje Bilandžić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza M-PROFIL d.o.o. u stečaju, Zagreb, Ulica Drage Stipca 4, OIB 72774354623, kojeg zastupa punomoćnik Tomislav Orehovec, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Ilić, Orehovec & Partneri d.o.o., Zagreb, Smičiklasova 18, protiv 1. tuženika FERROSTIL MONT d.o.o., Zagreb, Zadarska 77, OIB 72333026791, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Kapor, odvjetnik iz Zagreba, Zadarska 77 i 2. tuženika FEAL HRVATSKA d.o.o., Zagreb, Rudeška cesta 3a, OIB 39824206096, kojeg zastupa punomoćnica Irena Radić Repač, odvjetnica iz Zagreba, Đorđićeva 24, radi pobijanja pravne radnje stečajnog dužnika, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1690/2014 od 4. studenoga 2016., u sjednici vijeća održanoj 9. prosinca 2021.

p r e s u d i o j e

Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1690/2014 od 4. studenoga 2016. u točki I. izreke u dijelu u kojem je odbijen kao neosnovan tužbeni i alternativni tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženika Ferrostil Mont d.o.o., Zagreb, te u točki II. izreke u dijelu u kojem je tužitelju naloženo da u roku od osam dana naknadi prvotuženiku Ferrostil Mont d.o.o., Zagreb troškove parničnog postupka u iznosu od 144.250,00 kn.

r i j e š i o j e

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1690/2014 od 4. studenoga 2016. u točki I. izreke u dijelu u kojem je odbijen kao neosnovan tužbeni i alternativni tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika Feal Hrvatska d.o.o., Zagreb te u točki II. izreke u dijelu u kojem je tužitelju naloženo da u roku od osam dana naknadi drugotuženiku Feal Hrvatska d.o.o., Zagreb troškove parničnog postupka u iznosu od 125.625,00 kn i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II. O troškovima žalbenog postupka odlučit će se konačnom odlukom.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenjem da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen 31. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta, tuženika I. kao cesusa i tuženika II. kao cesionara. Odbijen je kao neosnovan zahtjev da tuženik II. vrati u stečajnu masu iznos od 1.511.800,00 kn (točka I. A izreke). Odlukom iz točke I. B izreke presude, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenjem ništetnosti tog ugovora o cesiji. Odbijen je kao neosnovan zahtjev da tuženici solidarno isplate tužitelju iznos od 1.511.800,00 kn. Odlukom iz točke II. izreke presude, tužitelju je naloženo naknaditi tuženiku 1. troškove parničnog postupka u iznosu od 144.250,00 kn a tuženiku 2. iznos od 125.625,00 kn.

2. Tužiteljev prednik i tuženici su sklopili ugovor o cesiji kojim je tužiteljev prednik (cedent) ustupio tuženiku II. (cesionaru) tražbinu koju je imao prema tuženiku I (cesus), u iznosu od 1.511.800,00 kn. Tužitelj je zahtijevao da prvostupanjski sud utvrdi da je ugovor o cesiji bez pravnog učinka prema stečajnoj masi iz razloga jer se ovakvim načinom plaćanja tuženikove tražbine izbjeglo namirenje drugih tužiteljevih vjerovnika.

3. Prvostupanjski sud je utvrdio da se nisu ispunile pretpostavke propisane odredbom čl. 128. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10 i 25/12; dalje: SZ), slijedom čega je tužbeni zahtjev ocijenio neosnovanim. Tužitelj nije dokazao da su tuženici znali da je tužitelj nesposoban za plaćanje, slijedom čega je prvostupanjski sud zaključio da nisu ispunjene pretpostavke za pobijanje ugovora.

4. O troškovima postupka prvostupanjski sud je odlučio primjenom odredbe čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP) te na temelju odgovarajućih odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 170/15).

5. Protiv ove presude tužitelj je podnio žalbu zbog svih zakonom predviđenih razloga, dakle zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi je naveo da prvostupanjski sud nije obrazložio zašto se u konkretnom slučaju radi o kongruentnom a ne inkongruentnom namirenju tražbine. Naime, prvostupanjski sud nije obrazložio kako je utvrdio da su tužitelj i tuženici dogovorili ili ugovorili da se tražbina koju je drugotuženik imao prema tužitelju odnosno tužiteljeva tražbina prema prvotuženiku umjesto isplatom u novcu može ispuniti prijenosom prava odnosno tražbine. U odnosu na zaključak prvostupanjskog suda da saslušani svjedoci nisu znali za tužiteljevu nesposobnost za plaćanje, tužitelj smatra da je pogrešan. Naime, tužitelj smatra da je životno nelogično da tužiteljeva zaposlenica koja je bila direktorica nabave nije znala za teškoće u poslovanju s obzirom na opis posla svog radnog mjesta. Tužitelj je dostavio i video snimke iz kojih je razvidno da je pitanje

tužiteljevih financijskih poteškoća bilo javno obznanjeno. Naime, tadašnji tužitelj direktor Zdravko Valec je o tome govorio na nacionalnoj televiziji. Tužitelj smatra da je prvostupanjski sud neocjenjujući sve dokazne prijedloge (pregled dvd-a) počinio bitnu povredu odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st.2. t. 11. ZPP-a.

6. Tužitelj je predložio da drugostupanjski sud preinači pobijanu presudu na način da tužbeni zahtjev ocijeni osnovanim, a podredno, da je ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

7. Tužiteljeva žalba je djelomično osnovana.

8. Nakon što je ispitao pobijanu presudu na temelju odredbe čl. 365. ZPP-a, u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, a posljedično čemu je činjenično stanje u ovom predmetu ostalo nepotpuno utvrđeno.

9. Prema odredbi čl. 219. st. 1. ZPP-a, svaka stranka je dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika, dok prema odredbi čl. 221.a ZPP-a, ako sud na temelju izvedenih dokaza (čl. 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju te činjenice zaključit će se primjenom pravila o teretu dokazivanja.

10. Predmet spora je pobijanje pravne radnje stečajnog dužnika (Ugovor o cesiji od 31. siječnja 2012.) kojom je stečajni dužnik (tužitelj) drugotuženiku platio iznos od 1.511.800,00 kn na ime ugovora o kupoprodaji materijala za aluminijsku fasadu.

11. Prije svega, u odnosu na pasivnu legitimaciju prvotuženika Ferrostil Mont d.o.o., Zagreb, ističe se sljedeće. Odredbom čl. 141. st. 1. SZ/96 je propisano da su pravne radnje stečajnog dužnika ovlašteni pobijati stečajni vjerovnici te stečajni upravitelj u ime stečajnog dužnika. Stavkom 3. tog članka je propisano da se tužba iz stavka 1. ovoga članka podnosi protiv osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta. S obzirom da se ovdje radi o cesiji kojom tužitelj (cedent) ustupa drugotuženiku (cesionaru) svoju tražbinu prema trećoj osobi (prvotuženiku - cesusu), pravna radnja je poduzeta samo u korist drugotuženika (cesionara) koji je na temelju cesije postao vjerovnik tražbine. Odredbom čl. 80. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) je propisano da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. Činjenica da je prvotuženik (cesus) potpisnik ugovora o cesiji ne znači da je on stranka ugovora o cesiji već njegov potpis može imati određeni učinak u smislu obavješćivanja dužnika (čl. 82. ZOO-a) ili eventualnog priznanja duga u slučaju da su ispunjene pretpostavke za to, ali on time ne postaje ugovorna strana ugovora o cesiji niti je njegov potpis na ugovoru relevantan za pravnu valjanost same cesije. Sukladno tome, cesus nije ugovorna strana ugovora o cesiji već se radi o ugovoru između cedenta i cesionara. S obzirom

na to da ne postoji pasivna legitimacija u odnosu na prvotuženika (cesusa) potvrđena je odluka prvostupanjskog suda kojim je odbijen tužbeni zahtjev kao neosnovan u odnosu na prvotuženika.

12. Tijekom postupka je utvrđeno da je kod Trgovačkog suda u Zagrebu, 8. ožujka 2012. podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka i da je 9. srpnja 2012., pod poslovnim brojem St-338/12 nad tužiteljem otvoren stečajni postupak. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da su ispunjene procesne pretpostavke za podnošenje tužbe, propisane odredbom čl. 141. SZ-a – da je tužba podnesena u roku od dvije godine od otvaranja stečajnog postupka od strane stečajnog upravitelja koji je za pokretanje postupka dobio odobrenje stečajnog suca.

13. Prije obrazlaganja žalbenih navoda potrebno je istaknuti da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio postojanje svih pretpostavki za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika. U predmetnom slučaju se prema shvaćanju zauzetom na sjednici Odjela trgovačkih i ostalih sporova Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske održane 3. lipnja 2020. radi o kongruentnom namirenju jer je na toj sjednici prihvaćeno shvaćanje da sklapanje ugovora o cesiji umjesto ili radi ispunjenja predstavlja pravnu radnju kongruentnog namirenja. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da su ispunjene pretpostavke i za slučaj kada bi se radilo o kongruentnom i za slučaj kada bi se radilo o inkongruentnom namirenju. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je nad tužiteljem otvoren stečajni postupak te da je radnja poduzeta prije otvaranja stečajnog postupka. Prijedlog za otvaranje stečaja je podnesen 8. ožujka 2012., a cesije su sklopljene tijekom siječnja 2012. godine. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je pobijanom radnjom drugotuženik stavljen u povoljniji položaj u odnosu na druge stečajne vjerovnike jer je u stečajnom postupku utvrđeno da je imovina tužitelja procijenjena na iznos od 77.282.634,13 kn, a da tražbine stečajnih vjerovnika I. i II. višeg isplatnog reda iznose 203.705.235,21 kn iz čega proizlazi da stečajna masa nije dostatna za podmirenje tražbina stečajnih vjerovnika te bi pobijanjem predmetnih cesija došlo do ujednačenijeg namirenja svih vjerovnika.

14. Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da su ispunjene sve opće pretpostavke za pobijanje pravne radnje iz čl. 127. SZ-a.

15. Posebne pretpostavke za pobijanje razlikuju se ovisno o tome da li se radi o kongruentnom ili inkongruentnom namirenju. Kongruentno namirenje predstavlja pravnu radnju kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava (čl. 128. st. 1. SZ-a), dok inkongruentno namirenje predstavlja pravnu radnju kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje koje on nije imao pravo zahtijevati ili nije imao pravo zahtijevati na taj način (čl. 129. st. 1. SZ-a).

16. Nadalje, odredbom čl. 128. SZ-a je propisano da pravna radnja, poduzeta u posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava (kongruentno namirenje), može se pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost.(2) Pobojna je i

pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje u skladu sa sadržajem njegova prava, ako je poduzeta nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka i ako je vjerovnik u vrijeme njenog poduzimanja znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.(3) Smatrat će se da je vjerovnik znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da postoji nesposobnost za plaćanje ili da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.(4) Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za nesposobnost za plaćanje ili prijedlog za otvaranje postupka.

17. Prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da se u konkretnom slučaju primjenjuje citirana odredba čl. 128. SZ-a koja propisuje pretpostavke za kongruentno namirenje tražbine.

18. Međutim, odlučujući o postojanju pretpostavke je li vjerovnik u to vrijeme znao za dužnikovu nesposobnost za plaćanje prvostupanjski sud nije ocijenio sve predložene dokaze. Naime, tužitelj je u prilog tvrdnji da su tuženici znali za tužiteljevu nesposobnost za plaćanje predložio izvesti dokaz pregleda snimki priloženih na dvd-u koji prvostupanjski sud nije izveo. Izostanak obrazloženja odbijanja dokaza predstavlja bitnu povredu čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a u slučaju kada iz ostalih razloga presude nije jasno zbog čega izvođenje predloženih dokaza ne bi bilo potrebno.

19. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ukazuje ovaj sud, tako što će, imajući u vidu sve navedeno, otkloniti navedene nedostatke na način da će izvesti dokaz pregledom priloženih dvd-ova (list 57. spisa) te potom donijeti pravilnu, zakonitu i valjano obrazloženu odluku.

20. Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 369. st. 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci ove presude.

21. Sukladno čl. 166. st. 3. ZPP-a, kada se ukine odluka protiv koje je podnesen pravni lijek i predmet vrati na ponovno suđenje, ostavit će se da se o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci.

Zagreb, 9. prosinca 2021.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać

Dokument je elektronički potpisan:
KAMELIJA PARAĆ

Vrijeme potpisivanja:
01-02-2022
11:09:04

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=PARAĆ
G=KAMELIJA
CN=KAMELIJA PARAĆ

Broj zapisa: **eb303-0e52d**

Kontrolni broj: **06c77-e9d8e-940e8**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=KAMELIJA PARAĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.